Vergadering
Centrale Onderhandeltafel - Toelichting Platform31

Datum vergadering
2 mei 2022 – Trêveszaal – 17.00 – 19.00uur

Aanwezig
Quirijn Lokker, Noël Vergunst, Wendy Grutters, Jean Paul Broeren, Rosalie Thomassen, Lusanne Bouwmans, Renée Waumans, Renée Veldkamp, Hans Giesing, Koos van Dijken (Platform31)

Afwezig met kennisgeving
Marijke Synhaeve, Bram van Ojik

Koos van Dijken geeft een toelichting op de trendstudie zoals uitgevoerd door Platfrom31. Waar stond Nijmegen, waar staat Nijmegen nu en wat zijn de geactualiseerde opgaven voor de komende periode. Algemeen concluderend kan gezegd worden dat er geen reden is om de huidige hoofdopgaven te vervangen.

1) **De stad moet duurzamer**
   Versnelling en intensivering is noodzakelijk (23% in 2023 is doel, nu op 8%). Energiearmoede betreft 9% van de huishoudens in Nijmegen, is relatief hoog. De gemeente moet een meer leidende en sturende rol pakken om te kunnen intensiveren en versnellen. Daarnaast is een breed interventierepertoire nodig vanuit de gemeente.

   Vraag: waar zouden we de versnelling en intensivering kunnen beginnen op dit moment?
   Zet in op de regie vanuit de gemeente (afdwingen, normen stellen), dat kan op vele terreinen, denk aan circulariteit, klimaatadaptatie etc.
   Ondanks alle ambities van deze regio (Nijmegen-Arnhem) wordt er een relatief gemiddelde prestatie geleverd.

   Vraag: Iedereen is zich terdege bewust van de benodigde intensivering. Moeten we niet meer inzetten op hybride systemen? Mensen gaan op de rem als ze direct helemaal van het gas af moeten.
   Er is een behoorlijk pallet aan maatregelen nodig, het is en/en/en, niet of/of. Ga ook aan de slag met een goed verhaal. Dat kan ook de vorm van een tussenstap hebben, dus met hybride systemen beginnen omdat in één keer overstappen moeilijk is.

   De vraag waar op dit moment versnelling op gehaald kan worden wordt meegenomen bij de zowel de thematafels als bij de Centrale Onderhandeltafel aanstaande vrijdag als ‘knelpunt’.

Opgesteld door Renée Waumans, 20 20, r.waumans@nijmegen.nl

Vraag: Klopt de indruk dat het toevoegen van woningen een negatieve invloed heeft op de haalbare duurzaamheid? Gezien de woonopgave gaan we dan fors achterlopen.
Per saldo is er wat besparing omdat alle nieuwbouw aardgasvrij is. De gemeente/politiek is daarbij wel aan zet.

2) Een sociale stad blijven

Gedurende de Corona-periode is de kansenongelijkheid toegenomen. Toch is er optimisme t.a.v. het gevoerde beleid en de plannen die er 4 jaar geleden lagen, daar is veel van opgepakt. Van belang is dat er met voldoende energie en focus mee doorgegaan wordt. Kansenongelijkheid is indringender geworden op veel domeinen.
Het vertrouwen in de politiek is laag en het is een ingewikkelde opgave om voor de afgehaakte inwoners (nieuwe) antwoorden te vinden.
AEF (Andersson Elffers Felix, adviesbureau voor maatschappelijke vraagstukken) geeft aan dat gemeenten, t.a.v. jeugdzorg/hulp zijn aangeslagen op preventie, maatwerk en vroeg signalering. Dat heeft veel instroom opgeleverd en maar weinig uitstroom. Het is vooral aan de kinderen van de rijkeren ten goede gekomen, niet aan de kwetsbaren. Er is geen sprake van een zgn. boeggolf maar van een gestegen waterpeil.
Denk ook aan de groep ouderen die stijgt, we staan nog maar aan de vooravond om voor deze groep te zorgen en ze te ondersteunen. Slimmere huisvesting, maar ook zorg en ondersteuning verdienen aandacht.

Vraag: Nijmegen heeft ingezet op specialistische aandacht voor specifieke doelgroepen, hoe doet Nijmegen het t.o.v. de rest van Nederland?
Die verschillen zijn niet duidelijk. Er zijn veel aanbieders gecontracteerd voor allerlei soorten zorg. AEF zegt dat je beter minder maar solide aanbieders kan contracteren die het liefst bewezen interventies toepassen. Dat laatste is lastig omdat niet elke manier voor iedereen effectief is.
Met het Nijmeegse interventieplan zijn we gaan sturen op het verkleinen van de zware top en is er ingezet op preventie en vroegtijdige (minder zware) hulp.

Van belang is ook na te denken over de woonopgave die hier meer op moet inspelen.

3) Versterken economische veerkracht

Dit domein is aardig op orde in Nijmegen. Maar hier hangt het motto ‘de basis op orde’ sterk aan vast. Kan Nijmegen de economische ontwikkelingen vasthouden als de potentiele beroepsbevolking in Nederland zo krimpt?
Voorzien in deze regio (Arnhem – Nijmegen) is een krimp van 7% van de beroepsbevolking.
Hoe het 20.000 onbenut arbeidspotentieel is opgebouwd volgt in speakernotes (zie presentatie Platform31).
Het bijstandsbestand heeft weinig contact met werkbedrijf en dat is een bijzondere conclusie in het licht van de krapte op de arbeidsmarkt.

Vooral mensen met een VMBO/MBO diploma zijn heel moeilijk te krijgen. Moet je dan niet overwegen meer te sturen op onderwijs? Als gemeente kan je bijsturen op maatschappelijke consequenties.
Ook inzetten op een ander beeld op onderwijs kan positieve resultaten opleveren. Een optie is iedereen een budget geven voor een 'leven lang ontwikkelen'. Is dat niet beter dan het beschikbare budget in allerlei fondsen te stoppen, dat bereikt niet iedereen.
Houdt in het oog dat je als gemeente over het publieke belang gaat (en waakt). Deze opgave hangt zeer nauw samen met de sociale stad.

4) Bouwen aan een aantrekkelijke stad

De opgestelde omgevingsvisie geeft een duidelijke richting maar moet dan wel nageleefd worden qua uitvoering. Past je woningvoorraad op je bevolking (denk aan het soort huishoudens). Het verdichten van de woonomgeving vraagt veel creativiteit vanuit de gemeente, de openbare ruimte moet dan van hoge kwaliteit zijn en een ontmoetingsfunctie hebben. Voorzieningen en beheer moet ook meegroeien (denk o.a. aan sport, cultuur en erfgoed). Uiteraard heeft dit een sterke relatie met het financiële beeld.
De bouwopgave is dus niet alleen een probleem van fysieke ruimte maar de kwaliteit rondom moet ook goed zijn.

5) Moderne Overheid

42% van de bewoners is positief over de invloed die ze hebben over wat er met en in de stad gebeurd. Hoe kun je de unusual suspects bereiken? Dat hangt mede samen met het gevoel gehoord te worden.
4 jaar geleden heeft Nijmegen de rode draad gepakt met de thema's/opgaves die er lagen. Daar kan je mee doorgaan maar besef je dat medewerkers niet altijd scherp hebben hoe de lijnen lopen. Hoe verhouden de programma's zich met de hoofdopgaven? Zie de moeilijkheid van de programmaverdeling bij de thematafels, maar tegelijkertijd levert het wel meer integraal werken op.
Als politiek kan je hier duidelijk over zijn.